

Multidisciplinární přístup, multidisciplinarita, setkání odborníků okolo klienta, případové setkání. Termíny, které v posledních letech převažují při popisu práce s klientem v sociálních i ve zdravotních službách. Ať už se v praxi rozhodneme pro výběr kteréhokoliv názvu, podstatný je princip práce, který je v nich uplatňován, což je společné setkávání odborníků a klienta v jednom čase na jednom místě se záměrem podpořit klienta v jeho soběstačnosti, ve vlastním zvládnutí obtíží a pomoci mu v jeho nepříznivé situaci.

V Anabell, kde pracujeme s klienty s poruchami příjmu potravy, s rodinami s dětmi s poruchou příjmu potravy a s rodinami s dětmi s jinými duševními obtížemi, je multidisciplinární přístup elementární zásadou práce a řídíme se při ní následujícími principy: *principem dialogismu*¹, *principem recovery*², *principem posilování resilience*³ a *zkompetentňování klientů*⁴ (1, 2, 3, 4).

Důvod uplatňovat při podpoře rodin s dětmi s různými duševními obtížemi multidisciplinární přístup je dán především multifaktoriální etiologií vzniku duševních onemocnění. Problém či potíž není soliterním prvkem jen v oblasti fyzického a psychického zdraví, ale výrazně ovlivňuje, a mnohdy je zde primárně zachyceno také sociální fungování jedince. V momentě, kdy je dítě ohrožováno na duševním zdraví a objevují se první symptomy, začíná být ohrožena kvalita života dítěte a celé rodiny v kom-

plexním aspektu. U poruch příjmu potravy se uvádí, že až v 50 % případů nemocných dochází k relapsu nemoci, 5–10 % případů diagnostikované mentální anorexie končí fatálně v důsledku srdečního selhání, malnutrice a sebevraždy (6). To je další důvod, proč poskytovat multidisciplinární péči. Vedle výše zmíněného nesmí být opomenut ani aspekt časnosti a dostupnosti podpory. Včasná detekce duševních onemocnění je vždy velmi zásadní pro celkovou budoucí prognózu onemocnění a kvalitu života osoby, u které se duševní onemocnění projevilo. O to zásadnější je včasná detekce takového onemocnění u osob dětského věku, kdy prodleva mezi prvotními projevy duševních obtíží a poskytnutou odbornou intervencí může vést k nepříznivému a závažnému rozvoji symptomů, k prohlubování nepříznivě sociální situace dítěte projevující se v jeho harmonickém vývoji. Může a často má dopad na fungování celého rodinného systému, spirála nežádoucích dějů se tím uzavírá a může mít za následek celkové ohrožení dítěte. Zkušenosti zahraničních programů včasné detekce ukazují, že takové služby mají příznivý vliv na snižování závažnosti příznaků, rizika relapsu, počtu hospitalizací, míry sebevraždnosti (5).

Multidisciplinarita neznamena jen úzkou spolupraci a propojení sociálního a zdravotnického resortu při práci s klienty s duševními obtížemi, byt jde o jeden ze zásadních kroků, na kterém staví i probíhající reforma péče o duševní zdraví. Multidisciplinarita není ani intervizní setkání sociálního pracovníka, psychologa, nutričního terapeuta, speciálního pedagoga, kdy společně sdílí informace o svém společném klientovi. Byt i takové setkání má u nás v Anabell svůj pevný bod, který posiluje efektivitu práce s klientem, nazýváme ho však mezioborovým setkáním. **Multidisciplinarita znamená úzkou, funkční spolupraci a aktivní participaci všech těch, kteří svou profesí či blízkostí k osobě s poruchou příjmu potravy či jinou**

1. Tento princip je založen na hledání společného jazyka nejen v síti klienta, ale i směrem k odborníkům.

2. Zotavení. Jde o „hluboce osobní, jedinečný proces změny vlastních postojů, pocitů, hodnot, cílů, dovedností a rolí. Je to způsob, jak žít spokojený, nadějeplný a přínosný život přes všechna omezení způsobená nemocí“.

3. Odolnost, schopnost vzdorovat nepříznivým silám, zvládat nepříznivé situace a překonávat krize.

4. Zplnomocňování klientů v jejich životních rolích.